

Eurofondy pre vodárenské spoločnosti, mestá a obce generujúce príjem

Aké je reálne spolufinancovanie projektov?

Ing. Elena RAJCYKOVÁ, Ing. Janka KLEINERTOVÁ

V rámci projektu Odborná pomoc slovenským regionálnym vodárenským spoločnostiam FM č. 2002/SK/16/P/PA/008 – objednávateľom ktorého je MŽP SR, odbor implementácie projektov, a dodávateľom Centire, s. r. o. – sa vykonáva aj určenie zásadných východiskových aspektov tvorby stratégie kapitálových investícií vodárenských spoločností.

Vychádzajúc zo skúseností s rámcovým prepočtom nenávratného finančného príspevku z Kohézneho fondu pre pripravené vodárenské projekty a reakcií potenciálnych prijímateľov (vodárenské spoločnosti, obce, mestá) považujeme za potrebné upozorniť na niektoré dôležité skutočnosti pri príprave projektov pre investície do vodárenskej infraštruktúry.

Metodika finančnej analýzy, ktorá vychádza z pravidiel Európskej komisie pre pridelenie nenávratného finančného príspevku (NFP) z Kohézneho fondu, zaznamenala pre programové obdobie 2007 – 2013 zmeny. Metodika je publikovaná spolu s Projektovým manuálom (PM) Operačného programu životné prostredie (OPŽP) a Metodickým pokynom o oprávnenosti nákladov na www.opzp.sk. Tieto materiály sú zásadné pre prípravu predkladaných projektov.

Výška NFP nie je pášalizovaná a zisťuje sa v 3 základných krokoch, ktoré budeme ilustrovať na príklade. Graficky je možné tieto kroky znázorniť nasledovne (podotýkame však, že pri každom individuálnom projekte môže byť v závislosti od konkrétnych podmienok celkový výsledok daného projektu iný):

le Programového manuálu. Dôležité je posúdenie projektu z pohľadu cieľov OP ŽP, prioritná os 1, operačný cieľ 1.1 a 1.2, s ktorými musí byť predkladaný projekt v súlade. V súvislosti s tým sa identifikujú náklady podľa oprávnenosti. Keďže projekt bol pripravený pred 1. januárom 2007, všetky náklady na vypracovanie projektovej dokumentácie sú neoprávnené. Ďalej podľa Programového manuálu sú neoprávnené:

- náklady na výstavbu novej stokovej siete v obciach, ktoré nie sú zahrnuté v zozname aglomerácií (presný zoznam obcí v jednotlivých aglomeráciách je uvedený v prílohe 1 Programového manuálu),
- náklady na rekonštrukciu starej stokovej siete,
- náklady na výstavbu tej časti ČOV, ktorá nesúvisí s rozšírením kapacity, resp. s odstraňovaním dusíka a fosforu.

Táto časť nákladov bola identifikovaná ako neoprávnené náklady v sume 700 mil. Sk. Z toho vyplýva, že oprávnené náklady predstavujú 1 622,7 mil. Sk.

V druhom kroku treba vypočítať percento výšky grantu. Podstata príspevku spočíva v tom, že príspevok by mal zohľadňovať finančný deficit projektu, ktorý nie je

uvažuje ako s diskontovanými tokmi s diskontnou sadzbou 5 %. Výsledkom ich odpočítania od celkových nákladov je finančný nedostatok projektu udávaný v percentách. Percentá finančného nedostatku sa prenášajú hodnotou maximálneho nenávratného finančného príspevku, čo je 95 % (Kohézny fond plus štátny rozpočet SR spolu), a tak dostaneme výšku dotácie pre daný projekt v percentách. V uvedenom príklade finančný nedostatok projektu je 85 %. Znamená to, že výška grantu v percentách bude 95 % z finančného nedostatku, čiže z 85 %. V príklade, ktorý sme použili, to predstavuje 80,75 % ($85\% \cdot 95 = 80,75$) z oprávnených nákladov.

V treťom kroku sa vypočíta výška finančného príspevku v príslušnej mene. Percento príspevku vypočítané v druhom kroku aplikujeme na oprávnené náklady projektu, čím zistíme výšku nenávratného finančného príspevku projektu v SKK alebo EUR. V našom príklade to je 80,75 % z 1 622,7 mil. Sk, čo predstavuje 1 310,33 mil. Sk.

Z uvedeného je potrebné vyvodit' záver, že žiadateľ o nenávratný finančný príspevok musí mať zabezpečené zdroje na dofinancovanie projektu, ktorých úhrnná čiastka sa rovná sume pozostávajúcej z neoprávnených nákladov projektu a oprávnených nákladov krytých čistými výnosmi projektu a 5 % oprávnených nákladov v rámci finančného nedostatku. Táto suma v prípade nášho príkladu predstavuje 44 % z celkových investičných nákladov projektu. V prípade, že by tento modelový príklad nemal žiadne neoprávnené náklady, výška potreby spolufinancovania zo strany žiadateľa by predstavovala 19,25 %.

Oprávnenosť nákladov je pre investičné projekty vodárenskej infraštruktúry nastavená tak, aby boli prioritne podporované tie projekty, ktoré sa podieľajú na plnení záväzkov SR z prístupovej zmluvy k EÚ.

	Grant z oprávnených nákladov: 1.622,7*80,75% t.j. 1.310,33 mil. -> 56% z Investičných nákladov	
	Oprávnené náklady 1 622,7 mil Sk, t.j. 70% z IN	Neoprávnené náklady: 700 mil. Sk, 30% z IN
Čisté výnosy projektu: 15%	Celkové investičné náklady projektu (IN) = 2.322,700 mil. Sk	100%
Finančný nedostatok projektu = IN - čisté výnosy projektu = 85% Výška intervencie 95% z FN, grant = 85%*95 = 80,75% z ON		

Obrázok je predstavuje príklad pripraveného projektu, ktorého cieľom je vybudovanie kanalizácie a intenzifikácia čistiarnie odpadových vôd tak, aby boli schopné vyčistiť väčšie množstvá odpadových vôd od novo pripojených obyvateľov, ako aj zabezpečiť odstraňovanie dusíka a fosforu. Pri vybudovaní kanalizácie pre novo pripojených obyvateľov je nevyhnutné zrekonštruovať aj časť existujúcej kanalizácie.

Prvým krokom je identifikácia oprávnených a neoprávnených nákladov v zmys-

ložnej vykrýť výnosmi projektu. V uvedenom príklade sú výnosmi projektu platby za stočné. Výdavkami projektu sú investičné náklady a prevádzkové náklady infraštruktúry vybudovanej v rámci projektu. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami sú čisté výnosy projektu. Čisté výnosy projektu hovoria o tom, koľko zdrojov projekt vytvorí počas 30-ročnej prevádzky a vypovedá o miere jeho výkonnosti (v tomto príklade predstavujú 15 % z celkových investičných nákladov). So všetkými finančnými tokmi sa

Pri príprave projektov je potrebné mať na zreteli ich vypracovanie v zmysle nastavenia príslušných prioritných cieľov Operačného programu Životné prostredie, čím sa optimalizujú neoprávnené náklady projektu. Veľmi dôležitá je správna identifikácia oprávnených nákladov už v prvom kroku prípravy projektu. Takýmto prístupom je možné znížiť potrebu vlastných zdrojov na spolufinancovanie.

Autorky pracujú v Centire, s. r. o., ako kľúčoví experti projektu.